

Використання тваринами знарядь праці

Підготував
Учень 7 – Б класу
Пастушенко Дмитро

- Використання знарядь у своїй життєдіяльності довгий час вважалося привілеєм людини, це було одним з головних відмінностей «самої розумної істоти на Землі» від усього іншого тваринного світу. Виявилося, що це не так. Тварини теж можуть використовувати всілякі пристосування в повсякденному житті.
- Як тварини користуються знаряддями - дивно, причому вони використовують не тільки готові, відповідні для їх цілей предмети навколишнього середовища, але й можуть виготовляти знаряддя самі.

Як тварини користуються знаряддями

- Дятловий деревний вьюрок - пташка із загону горобиних не перестає дивувати вчених і спостерігачів своєї ґратною діяльністю. Свою назву «Дятловий» цей вьюрок отримав за деяку схожість із справжнім дятлом в способі добування їжі. Дятлового вьюрка природа не наділила таким міцним дзьобом і таким довгим язиком, як у дятла, тому він діє так: діставшись до ходу комахи, вьюрок летить на пошуки кактусової колючки. Озброївшись, вьюрок бере колючку за один кінець і засовує в отвір, намагаючись вигнати з притулку комаху. Якщо ж вона «упирається» і не бажає вилазити, вьюрок наколює її на вістрі колючки і потім вже витягує свої ласощі.

Стерв'ятники

- Бувають випадки, коли хижим птахам, для того щоб впоратися з жертвою, буває недостатньо їх потужних знарядь - дзьоба і кігтів. І тоді на допомогу приходять підручні засоби. Стерв'ятникам тільки за допомогою каменів вдається розбити міцні страусині яйця. Птах бере камінь в дзьоб і дуже влучно кидає його в яйце. Так може повторюватися кілька разів, до тих пір, поки яйце не трісне і з нього не потече рясний поживний вміст.

Видри

- Серед тих небагатьох тварин, які постійно використовують знаряддя для задоволення якихось життєвих потреб, і морська видра. Харчуються ці тварини молюсками і морськими їжаками, і ті й інші укладені в захисні оболонки, з ними не впораєшся одними лише зубами і кігтями.
- Для того, щоб здолати стулки молюска або колючки їжака, калан використовує камінь. Він пірнає і дістає з дна плоский камінь розміром з кулак. Потім калан повертається на спину, кладе камінь собі на груди і, міцно затиснувши черепашку в лапках, сильно б'є її по імпровізованому ковадлу. Вподобаний камінь калан носить із собою під пахвою.

Тварини-медики

- Відомі випадки використання тваринами різних предметів в лікувальних цілях. Мисливцям доводилося бачити, як поранений ведмідь робив з листя рослини, званої «овечий хвіст», тампон, яким закрив рану, що кровоточила.
- У літературі описані випадки, коли шимпанзе для припинення кровотечі приклала до рани листя, що містить дубильні речовини.
- Не менш цікаві факти можна навести з життя пернатих. Так, бачили бекасів, які робили тампони зі свого ніжного пір'я і затикали ними вогнепальні рани на грудях. А одного разу спостерігали і зовсім неймовірний випадок: бекас з майстерністю хірурга наклав собі на зламану лапку своєрідну «ортопедичну шину».

Шимпанзе

- Самки шимпанзе (самці рідше) не проти поласувати термітами, але для того, щоб дістати їх через тонкі щілини надійного притулку, тварина користується знаряддям. Шимпанзе за допомогою міцної палиці проробляє отвір в термітнику, відриває тонке стебло трави, змочує його слиною і просовує в пророблений отвір. До мокрої травинки налипають терміти, яких шимпанзе акуратно дістає і надсилає в рот.
- Якщо ж знаряддя лову з якоїсь причини не підходить, шимпанзе його підправляє. Так, якщо на гілці є бічні пагони, мавпа видаляє їх. Якщо ж це стебло трави загинається, то вона відгризає кінчик зубами.

Висновок

- Використання знарядь для різних життєвих потреб можливо тільки при відповідному рівні розвитку тварини, низькоорганізовані тварини нездатні «зрозуміти» вигідність в деяких випадках застосування знарядь.
- Разом з тим було б абсолютно неправильним вважати тварин, що використовують знаряддя праці, найрозумнішими. Ті з них, які застосовують предмети навколишнього середовища для задоволення якихось своїх життєвих потреб постійно, «навчилися» цьому в процесі еволюції, і тільки цей спосіб дозволив їм зайняти власну екологічну нішу.

